

Datum:

Chování

Chování je **činnost člověka, kterou se projevuje navenek.**

Je to způsob, jakým se obvykle projevujeme mezi lidmi.

To, jak se chováme, **je dáno temperamentem, který je vrozený.**

Jinak se chová choleric, jinak, sangvinik, jinak melancholik, jinak flegmatik.

To, co je v našem chování vrozené, **můžeme ovlivnit výchovou.**

Extrovert je člověk otevřený navenek.

Introvert je člověk uzavřený.

Výchova má vést k tomu, aby naše chování bez ohledu na temperament bylo snesitelné.

Chování

/otázky a úkoly/

1. Co je chování?

2. Co je temperament?

3. Jaké znáš čtyři temperamentové typy?

4. Můžeš temperament ovlivnit?

5. K čemu má vést výchova?

Datum:

Vlastnosti osobnosti

Vlastnosti osobnosti se projevují **stálým chováním jedince.**

Schopnosti jsou vlastnosti osobnosti, **kteří tvoří předpoklad pro úspěšné vykonávání nějaké činnosti.**

Schopný je ten, kdo si rychle a snadno osvojí vědomosti a dovednosti.

Charakterové vlastnosti vyjadřují **vztah k jiným lidem, věcem i sobě samému.**

Zájem je **pohotovost k trvalému zaměření na určitou činnost.**

Schopnosti nejsou vrozené.

Vznikají na základě vrozených vloh.

Bez činnosti se nemohou rozvinout.

Vlastnosti osobnosti

/otázky a úkoly/

1. Jak se projevují vlastnosti osobnosti?

2. Co jsou schopnosti?

3. Kdo je schopný?

4. Co vyjadřují charakterové vlastnosti?

5. Co víš o schopnostech?

Datum:

City

City označují **náš vnitřní stav a vztah k tomu, co na nás působí.**

Umožňují nám rozlišit, že je něco příjemné a něco nepříjemné, něco nás přitahuje, něco nás odpuzuje.

City se vyskytují **v protikladech**-láska-nenávist, radost-smutek.

City jsou smíšené - láska v sobě zahrnuje radost, ale i strach a žárlivost.

City jsou neopakovatelné.

City jsou nakažlivé.

Impulzivní chování se vyznačuje vznětlivostí.

Je to podléhání okamžitým nápadům a podnětům.

City

/Otázky a úkoly/

1. Co jsou to city?

2. Jak se projevují?

3. Vypiš jejich vlastnosti:

Datum:

Druhy citů

Tělesné city

Tělesné city představují prožívání stavů těla, vnitřní rovnováhy a jejího narušování.

Vycházejí z činnosti nebo poruchy organismu.

Patří sem – příjemnost - nepříjemnost, spokojenost - nespokojenost, napětí - uvolnění, vzrušení - uklidnění.

Vyšší city- city společenského vědomí

Vznikají v průběhu začleňování jedince do společnosti.

Dělíme je na - intelektuální-zvědavost, radost, překvapení

- estetické- cit krásna, ošklivost, dramatičnosti

- společenské – cit lidské důstojnosti, sounáležitosti

Citové vztahy

Prožívání osobního vztahu a poměru k podstatným osobám, rodině, bohu, sportu.

Mají dlouhodobý ráz-měsíce, roky.

Sympatie-antipatie, láska-nenávist, přátelství - nepřátelství, obdiv-pohrdání, pýcha-pokora.

Citové reakce

Vznikají při narušení rovnováhy těla s prostředím. Rychle vznikají a zanikají.

Bouřlivé nazýváme **afekt**.

Druhy citů

/Otázky a úkoly/

1. Z čeho vycházejí tělesné city?

2. Jak se nazývají city společenského vědomí?

3. Jak dlouho trvají citové vztahy?

4. Co je afekt?

5. Napiš několika větami, kdy jsi v poslední době prožil radost a z čeho.

Datum:

City a jejich tělesné projevy

Prožívání citů se projevuje tělesnými projevy.

U různých lidí bývají různé.

Tělesná změna vyvolává změnu citů.

Bolí nás žaludek, jsme smutní.

Nejvíce se na našich citech **podílejí hormony**.

Jejich vlivem bledneme, rudneme, potíme se, těžce se nám dýchá.

Své city vyjadřujeme také změnou obličeje a držení těla.

Řeč obličeje se nazývá mimika.

Pohyby rukou a těla se nazývá pantomimika.

City a jejich tělesné projevy

/Otázky a úkoly/

1. Jak se projevuje prožívání citů?

2. Co vyvolává tělesná změna?

3. Co se na našich citech podílí nejvíce?

4. Jak se nazývá řeč obličeje?

5. Jak se nazývají pohyby rukou a nohou?

Datum:

Vliv kultury, ke které patříme na projevování citů

To, jak vyjadřujeme, co prožíváme, ovlivňuje během našeho života výchova a kultura země, v níž žijeme.

Japonci, jsou-li káráni, se usmívají; Jejich úsměv vyjadřuje lítost.

U nás úsměv při pokárání znamená výsměch.

Italové při vyjadřování citů hodně pohybují rukama - gestikulují.

Říkáme, že jsou temperamentní.

Angličané téměř negestikulují.

Díky své kulturní tradici prožívají a chovají se jinak.

Vliv kultury, ke které patříme, na projevování citů

/otázky a úkoly/

1. Co ovlivňuje naše citové prožívání?

2. Co dělají Japonci, jsou-li káráni?

3. Co znamená úsměv při pokárání v naší zemi?

4. Jak projevují své city Italové?

5. Co o nich říkáme?

6. Jací jsou v projevování citů Angličané?

Datum:

Jak tělesný stav našeho organismu ovlivňuje naše citové prožívání

Tělesný stav našeho organismu velmi ovlivňuje naše citové prožívání.

Tělesná únava v nás vyvolává smutek.

Když jsme odpočinutí, máme lepší náladu a radost.

Je velmi důležité, aby naše tělesné a duševní zdraví bylo v souladu.

Nejvážnější stav je dlouhodobé duševní strádání, které vyvolá strádání tělesné.

Některé nemoci jsou výrazem citových problémů.

Takto mohou strádat děti, jejichž rodiče se hádají, rozvádějí apod.

Je nutné vyhledat pomoc psychologů, psychiatrů, lékařů.

Jak tělesný stav našeho organismu ovlivňuje naše citové prožívání

/otázky a úkoly/

1. Co velmi ovlivňuje naše citové prožívání?

2. Co v nás vyvolává tělesná únava?

3. Kdy máme lepší náladu?

4. Který stav je nejvážnější?

5. Kdo jím může trpět?

6. Na koho se musíme obrátit?

Datum:

Nálada

Nálada je citové rozpoložení, které ovlivňuje naše prožívání a jednání.

Její vliv je dlouhodobý.

Nálada znamená určitou naladěnost vnímat okolní svět.

Šťastnému se zdá svět krásný.

Smutně naladěný člověk vidí svět černě.

Nálada bývá proměnlivá a nevypočitatelná.

Na náladě se podílí stav našeho organismu, počasí, ...

Stále spíše chmurná nálada se nazývá pesimismus.

Stále radostnější nálada se nazývá optimismus.

Nálada

/otázky a úkoly/

1. Co je nálada?

2. Co znamená?

3. Jak vidí svět šťastný člověk?

4. Jak vidí svět špatně naladěný člověk?

5. Jakou vlastnost má nálada?

6. Co všechno náladu ovlivňuje?

Datum:

Čím se liší city navzájem

City/ emoce/ se liší:

1. **Svou určitostí**-rozlišujeme pocity, nálady a city. Pocit je jednoduchý, nejméně určitý a trvá krátce. Nálada je citové zbarvení. Určitou dobu trvá. Cit je trvalejší a je na něco zaměřen-na živou bytost, na přírodu.
2. **Obsahem**- o jaký konkrétní cit jde-strach, radost, ...
3. **Základním laděním**- city příjemné a nepříjemné-radost-úzkost.
4. **Silou**-obava, strach, zděšení, hrůza.
 - **Silný cit se nazývá afekt.**
Má výrazné tělesné projevy.
 - **Je to bouřlivá reakce, která vyvolává velkou tělesnou aktivitu.**
Když afekt překročí míru, může mít tragické následky.
Agresivita, zlá slova, zabití.

Čím se liší city navzájem

/Otázky a úkoly/

1. Napiš, čím se od sebe city liší, a uveď příklad.

2. Co je afekt?

3. Čím je afekt doprovázen?

4. K čemu může dojít při nekontrolovaném afektu?

Datum:

Vliv davu na prožívání citů

Na prožívání citů má velký vliv skupina nebo dav.

City jsou nakažlivé.

Strach může ve skupině osob probíhat jako řetězová reakce.

Afektované projevy radosti projevují například fanyanky na koncertech hvězd pop music.

- křičí, pláčou,...

Dav naše city zesiluje.

City v davu jsou nekontrolovatelné.

V davu může vypuknout panika-nezvládnutelný strach.

Jedinec v davu ztrácí zábrany.

V člověku narůstá pocit moci - já je mnoho.

Vliv davu na prožívání citů

/Otázky a úkoly/

1. Co má velký význam na prožívání citů?

2. Jak se může chovat strach ve skupině?

3. Jak se chovají fanyanky na koncertě?

4. Co dělá dav s našimi city?

5. Jak se chová jedinec v davu?

6. Co v člověku narůstá?

Datum:

Žárlivost, úzkost

- Žárlivost je záporný citový vztah.

Vzniká z pocitu nejistoty, že někdo ohrožuje naše postavení.

Často na sebe žárlí sourozenci, bojují o přízeň rodičů.

Žárlivost patří trochu k lásce.

Když nám na někom záleží, střežíme si jeho přízeň.

Žárlivost musí mít svou mez.

- Úzkost je nepříjemný citový stav.

Úzkost se podobá strachu, ale je označována jako strach z ničeho.

Úzkost není konkrétní.

Proti úzkosti se musíme bránit zdravým rozumem.

Rozumnou úvahou o tom, co se vlastně děje

Žárlivost, úzkost

/Otázky a úkoly/

1. Jak vzniká žárlivost?

2. Proč na sebe žárlí sourozenci?

3. Proč patří žárlivost k lásce?

4. Čím se liší úzkost od strachu?

5. Jak se můžeme bránit proti úzkosti?

Datum:

Strach, beznaděj

- Strach je pocit z hrozícího nebezpečí.

Je to jeden z citů, který má člověk společný se zvířetem.

To, že máme strach, je dáno **pudem sebezáchovy**.

To, že nám hrozí nebezpečí, nám napoví naše **vrozené instinkty-pudy**.

Když máme strach, bledneme, potíme se, třesou se nám ruce, nemůžeme mluvit.

- **Beznaděj, skleslost se cizím slovem nazývá deprese.**

Stav beznaděje je častá v dnešním uspěchaném světě.

Deprese je porucha nálady, která se vyznačuje dlouhodobým smutkem.

Ze smutků nás dostane nejlépe to, že začneme něco dělat.

Když se deprese neléčí, může skončit sebevraždou.

Strach, beznaděj

/Otázky a úkoly/

1. Co je strach?

2. Čím je dáno to, že máme strach?

3. Jaké jsou tělesné projevy strachu?

4. Jak se nazývá cizím slovem deprese, skleslost?

5. Co je deprese?

6. Jak se nejlépe z deprese dostaneme?

Datum:

Zoufalství, stud

Zoufalství je záporný citový stav.

Je pro ně typický silný bezútěšný smutek, ztráta zájmů.

Bývá důsledkem zármutku.

Stud je nepříjemný cit.

Utváří se hlavně výchovou. Stud však není vždy špatný.

Všechno musí mít svou mez. Za špatné skutky bychom se měli stydět.

Stud může člověka úplně ochromit.

Zvířata stud nemají.

Stud je někdy spojen se strachem ze zesměšnění.

Stud je citová odezva při zážitcích, v nichž nám hrozí ztráta důstojnosti a vážnosti.

Zoufalství, stud

/Otázky a úkoly/

1. Co je typické pro zoufalství?

-
-
2. Čím se utváří stud?

-
3. Je stud vždy špatný?

-
4. Proč je stud nebezpečný?

-
-
5. Mají stud zvířata?

-
-
6. S čím je stud spojen?
-
-

Datum:

Radost, vášně

Radost je příjemný citový stav. Vzniká, když se nám něco podaří.

Radost posiluje náš zájem o nějakou činnost.

Radost je potřebná pro duševní činnost.

Důležité jsou pro nás běžné radosti denního života.

Ohromné radosti jsou v životě výjimkou.

Vášně je silný citový vztah k někomu nebo k něčemu.

Vášně může člověka ochromovat - neopětovaná láska.

Na druhé straně může být motorem našeho jednání.

Vášně nás však nesmí vést k jednostrannosti v tom, co děláme.

Radost, vášně

/Otázky a úkoly/

1. Kdy vzniká radost?

2. Proč je radost pro člověka důležitá?

3. Jaké radosti jsou pro nás důležité?

4. Co je vášně?

5. Čím je vášně nebezpečná?

Datum:

Veselost, humor, egoismus, altruismus

Veselost je dána povahou člověka.

Pomáhá nám snášet těžké věci lehčeji.

Veselý člověk je u ostatních lidí oblíben.

Humor je úsměvné hodnocení osob a věcí.

Nesmíme si plést humor s posměchem.

Posměch a výsměch je zloba, která se skrývá za humor.

Egoismus je přehnaná láska k sobě samému.

Já-moje ego- stojí v centru mé pozornosti.

Altruismus je ochota pomáhat druhým.

Člověk je více člověkem, je-li schopen myslet na ostatní.

Veselost, humor, egoismus, altruismus

/Otázky a úkoly/

1. Čím je dána veselost?

2. V čem nám pomáhá?

3. Co je humor?

4. Co je posměch?

5. Co je egoismus?

6. Definuj altruismus.

Datum:

K čemu jsou nám city dobré

- Pomáhají nám rozhodnout se v krizových situacích, připravují určité chování, které je vhodnou reakcí na danou situaci. Např. strach-útěk.
- Umožňují nám orientovat se v situacích, které nás v životě potkají. Člověk vyhledává situace a věci, které jsou mu příjemné. Vyhýbá se těm, které jsou mu nepříjemné.
- Umožňují nám navazovat vztahy s druhými lidmi.
- Umožňují nám dorozumívat se i výrazem tváře.
- Umožňují nám pamatovat si. Jsou v těsném vztahu k učení. Lépe si pamatujeme to, k čemu máme dobrý vztah.
- Ukazují náš stupeň zralosti. Pro dětství je charakteristický egocentrismus, teprve později se vyvíjí vztah k druhým lidem a pocit zodpovědnosti a povinnosti.

K čemu jsou nám city dobré

/Otázky a úkoly/

1. Jak nám city pomáhají rozhodovat se v krizových situacích?

2. Jakým situacím se člověk vyhýbá?

3. Jak nám umožňují dorozumívat se s druhými lidmi?

4. Jaké učení nám jde lépe?

5. Co je charakteristické pro dětství?

Datum:

Agrese, hněv

Agrese je cit nepřátelství a útočnosti.

Projevuje se v jednání, myšlenkách a představách.

Je to způsob prosadit se nevybíravým způsobem.

Agrese souvisí s touhou člověka prosadit se.

Je to způsob, jak dosáhnout cíle silou a násilím.

Bývá následkem nedostatečné lásky a zájmu.

Hněv je citový stav, který vzniká, když cítíme, že se něco děje špatně a rádi bychom to změnil.

Projevy hněvu:

- Bolest hlavy
- Bolest žaludku
- Zlobení se na někoho, kdo si to vlastně nezaslouží.
- Nesoustředěnost a zbytečné chyby.

Agrese, hněv

/Otázky a úkoly/

1. Co je agrese?

2. Kde se projevuje?

3. Čeho bývá následkem?

4. Co je to hněv?

5. Jak se projevuje?

Datum:

Co dělat, když se cítíme špatně?

Kdy musíme vyhledat pomoc

- Při fyzickém, psychickém a sexuálním týrání.
- Při problémech s drogami a alkoholem.
- Při problémech s jídlem- bulimie, anorexie
- Při vyjadřování hněvu hrubým fyzickým násilím.
- Při sebepoškozování.
- Při nezvladatelném vzteku.
- Při depresích a beznaději.
- Při pláči.
- Myslíte na smrt a sebevraždu

Co pomůže v tíživých situacích?

- Rozhovor s rodiči.
- Rozhovor s přáteli.
- Sport a cvičení.
- Zdravá životospráva.
- Teplá koupel s vonnými solemi.
- Vhodná četba.
- Být s lidmi, které máme rádi.
- Napsat o tom, co mi vadí.
- Udělat si dobře.

Co dělat, když se cítíme špatně?

/Otázky a úkoly/

1. Napiš situace, kdy musíme vyhledat pomoc:

2. Napiš, co nám v těchto situacích pomůže?

Datum:

Povolání, zaměstnání, poslání

Povolání

Povolání - profese je vlastně pracovní činnost, která předpokládá určitý okruh znalostí a dovedností.

Právník, novinář, řezník.

Zaměstnání je činnost, kterou se člověk opravdu žije.

Poslání

Poslání je taková práce, která je úzce spojená s morální odpovědností.

Lékař musí léčit i nepřítele.

Dále hasiči, policisté, učitelé...

Každá práce je potřebná a nezastupitelná.

Každá má svou cenu.

Člověk se hodnotí podle toho, zda svou práci vykonává dobře nebo špatně.

Nutná je spolupráce.

Povolání, zaměstnání, poslání

/Otázky a úkoly/

1. Co je povolání?

2. Napiš některá povolání.

3. Co je zaměstnání?

4. Napiš práci, která je posláním.

5. Čím se vyznačuje?

Datum:

Profesionalita, workoholismus

V čem spočívá profesionalita?

- Dobrá organizace práce.
- Promyšlený pracovní režim.
- Včasný příchod do práce.
- Zodpovědnost za odvedenou práci.
- Udělat práci navíc.
- Mít dobré vztahy mezi spolupracovníky.
- Rovnováha mezi časem věnovaným práci a časem volna.
- Mít dostatek času pro svou rodinu.

Workoholismus

- Work znamená anglicky práce.
- Zbytek je převzat ze slova alkoholismus.
- Workoholik je člověk závislý na práci podobně jako alkoholik na alkoholu.
- Nejčastěji se vyskytuje u řídicích pracovníků, podnikatelů, vyšších úředníků, kteří často nahrazují svůj osobní život za práci.
- Každá závislost je špatná a hlavně nebezpečná věc.

Profesionalita, workoholismus

/Otázky a úkoly/

1. Co patří k vlastnostem profesionála?

2. Kterou vlastnost považuješ za nejdůležitější a proč?

3. Jak je utvořeno slovo workoholismus?

4. Kdo je workoholik?

5. Kde se nejčastěji vyskytují?

Datum:

Volba povolání, sebepoznání

Člověk by měl posoudit svoje schopnosti a dovednosti.

Znát i své slabé stránky.

Naše zájmy nás informují o tom, co bychom dělali s chutí.

Je dobré poslechnout si, co o nás říkají druzí, ti, co to s námi myslí dobře.

Jsou vlastnosti, které jsou dobré pro jakoukoliv profesi-pracovitost, zodpovědnost, vytrvalost, trpělivost, ochota.

Poznání našich silných i slabých stránek nám pomůže v překonávání zbytečných komplexů méněcennosti, zabrání nám v nereálných volbách budoucího povolání.

Volba povolání, sebepoznání

/Otázky a úkoly/

1. Co by měl člověk posoudit při volbě povolání?

2. Co by měl znát?

3. O čem nás informují naše zájmy?

4. Koho je dobře si poslechnout?

5. Které vlastnosti jsou dobré do každého povolání?

Datum:

Vzdělání, schopnosti, vlastnosti, dovednosti

Vzdělání umožňuje větší výběr a dává větší šance.

Osobnost každého z nás tvoří také schopnosti-čeho jsme schopni.

Výjimečné dovednosti jsou výtvarné, hudební...

Poradit vám mohou rodiče, učitelé, výchovný poradce, školní psycholog, pedagogicko-psychologická poradna.

Některá povolání jsou vyloženě mužská, jiná vyloženě ženská.

Důležitá je i tělesná zdatnost a zdravotní stav.

Vzdělání, schopnosti, dovednosti

/Otázky a úkoly/

1. Co nám umožňuje dobré vzdělání?

2. Co je součástí naší osobnosti?

3. Které jsou výjimečné dovednosti?

4. Kdo vám může poradit?

5. Co je ještě důležité při výběru povolání?

Datum:

Hledání práce

Člověk, který se octne bez práce, se obrací na úřad práce.

Úřad mu vyplácí peněžitou podporu a pomáhá mu zprostředkovat jiné zaměstnání.

Peněžita podpora se vypočítává podle výdělku, který uchazeč dostával v předešlém zaměstnání.

Hmotné zabezpečení poskytuje úřad práce uchazečům po dobu šesti měsíců.

O podporu může žádat jen tehdy, když mezitím nastoupil do některého zaměstnání a odpracoval tam nejméně šest měsíců.

Nezaměstnaný člověk má také právo na rekvalifikaci-přeškolení.

Práci si musí člověk hledat i sám přes inzertní agentury, internet.

Hledání práce

/Otázky a úkoly/

1. Kam se obrací člověk, který se octne bez práce?

2. Jak mu tato instituce pomáhá?

3. Jak se vypočítává peněžita podpora?

4. Jaké jsou podmínky poskytnutí peněžité podpory?

5. Co je rekvalifikace?

Datum:

Tvůrci, podnikatelé, zaměstnanci

Tvůrci-spisovatelé, malíři, herci, zpěváci, vynálezci-vytvářejí něco nového originálního.

Za svou práci dostávají odměnu.

Podnikatel pracuje sám pro sebe.

Zdrojem jeho příjmu je zisk.

Zaměstnanec vstupuje dobrovolně do pracovního svazku se svým zaměstnavatelem.

Tento svazek se nazývá pracovní poměr.

Zaměstnavatel zaměstnanci platí.

Tvůrci, podnikatelé, zaměstnanci

/Otázky a úkoly/

1. Co dělají tvůrci?

2. Jmenuj některé profese tvůrců.

3. Co dostávají za svou práci?

4. Pro koho pracuje podnikatel?

5. Co je zdrojem jeho příjmů?

6. Co je pracovní poměr?

Datum:

Podnikání

Podnikatel musí splňovat tyto podmínky:

- Musí mu být alespoň 18 let.
- Nesmí trpět duševní chorobou.
- Musí být bezúhonný.
- Musí platit daně.
- Vést účetní záznamy o svém podnikání.
- Musí dodržovat hygienické předpisy.
- Musí poskytnout své služby nebo zboží včas.
- Musí účtovat správnou cenu.

Podnikání

/Otázky a úkoly/

1. Kolik let nejméně musí mít podnikatel?

2. Jakou chorobou nesmí trpět?

3. Co musí odvádět?

4. Co musí vést o svém podnikání?

5. Jaké předpisy musí dodržovat?

6. Jakou musí účtovat cenu?

Datum:

Zaměstnání

Zaměstnanecké vztahy jsou zachyceny v zákoníku práce.

Zaměstnanecký vztah vzniká uzavřením pracovní smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

Nejdříve proběhne informativní rozhovor.

Pracovní smlouva musí obsahovat:

- druh práce
- na jakém místě bude tuto práci vykonávat
- den, kdy musí nastoupit do práce
- smlouva musí mít písemnou podobu.

Jak může pracovní poměr skončit?

- Dohodou o rozvázání pracovního poměru.
- Písemnou výpovědí.
- Výpovědní doba činí obvykle dva měsíce.
- Okamžitým rozvázáním pracovního poměru.
- Zrušením pracovního poměru ve zkušební době.

Zaměstnání

/Otázky a úkoly/

1. Kde jsou zachyceny zaměstnanecké vztahy?

2. Jak vzniká zaměstnanecký vztah?

3. Co proběhne nejdříve?

4. Co musí obsahovat pracovní smlouva?

5. Jak může pracovní poměr skončit?

Datum:

Práva zaměstnanců

Právo na mzdu.

Právo na přestávky v práci.

Právo na nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami.

Právo na týdenní odpočinek.

Odpočinek o státních svátcích.

Právo na dovolenou.

Základní doba dovolené je tři týdny.

Právo na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Zvláštní podmínky mají ženy a mládež.

Ženy nesmí těžit nerosty a vykonávat některé práce v noci.

Ženy mají právo na mateřskou dovolenou.

Práva zaměstnanců

/Otázky a úkoly/

1. Jaká jsou práva zaměstnanců?

2. Jaká je základní doba dovolené?

3. Kdo má zvláštní podmínky?

4. Co nesmí ženy vykonávat?

5. Na co mají ženy právo?

Datum:

Povinnosti zaměstnanců

Plnit pracovní úkoly, které vyplývají z pracovní smlouvy.

Chodit do práce včas.

Dodržovat pracovní dobu.

Plně ji využívat k provedení svých úkolů.

Nepožívat na pracovišti alkohol.

Povinnosti zaměstnanců

/Otázky a úkoly/

1. Napiš pět základních povinností zaměstnanců:

Občan

- Občan státu je se státem v určitém svazku-má práva a povinnosti, která nemají cizinci. Tomuto svazku mezi státem a občanem se říká státní občanství.

- Těmto právům a povinnostem se říká občanská práva a povinnosti.

- Ke státu máme i jiná práva a povinnosti.

- Pouta mravní a citová- být ohleduplný vůči svým spoluobčanům, chovat se šetrně a s úctou k přírodním a kulturním památkám, nést zodpovědnost za osud vlastní země.

- Otázky, které se týkají státního občanství a občanských práv a povinností jsou upraveny v Ústavě České republiky, v Listině základních práv a svobod.

Občan

/Otázky a úkoly/

1. Co je to státní občanství?

2. Co jsou občanská práva a povinnosti?

3. Jaká máme ke státu pouta mravní a citová?

4. Kde jsou zakotveny otázky, které se týkají občanských práv a povinností?

Datum:

Cizinci

Cizinec je ten, kdo není občanem daného státu.

Žije-li nějaký cizinec trvale v České republice, nemá sice tatáž občanská práva a povinnosti, jako občané České republiky, ale k naší zemi přilne a vytvoří si k ní citové pouto.

Každý člověk, tedy státní občan i cizinec, se musí na území daného státu řídit jeho zákony a každý má ochranu před protiprávním jednáním, kterého se vůči němu někdo dopouští.

Cizinci

/Otázky a úkoly/

1. Kdo je cizinec?

2. Má cizinec žijící trvale v České republice tatáž práva a povinnosti jako občan ČR?

3. Čím se musí řídit jak cizinec, tak občan ČR?

Datum:

Občanství

- Nejběžnější způsob, jak vzniká lidem v České republice občanství je narození.
- Podmínkou je, aby jeden z rodičů byl občan České republiky.
- Další způsob je udělení státního občanství.
- Žadatel musí splnit určité podmínky-určitou dobu žít v České republice, vzdát se cizího státního občanství, nesmí mít opletačky se zákonem, musí do určité míry ovládnout český jazyk.

- V demokratických státech není přípustné, aby byli občané zbavováni občanství za trest.
- Jestliže se občan rozhodne získat občanství jiného státu, je mu zrušeno české státní občanství.
- Propuštění ze státního svazku.
- Prohlášení našeho občana žijícího nejméně deset let v cizině, že se našeho občanství vzdává.
- Ve výjimečných případech může mít i náš občan dvojí státní občanství.

Občanství

/Otázky a úkoly/

1. Jaký je nejběžnější způsob vzniku občanství?

2. Jaká je zde podmínka?

3. Jaký je další způsob?

4. Jaké podmínky musí splnit žadatel?

Datum:

Poddanství, občanství:

V době poddanství byl stát chápán jako soukromý nástroj panovníka.

Úřady, soudy, armáda, výběřčí daní sloužili panovníkovi.

Kde neexistuje rovnost, neexistuje ani občanství.

Občanskou společnost tvoří občané - rovnoprávní a svobodní jednotlivci.

Občané si jsou vědomi svých práv a respektují práva druhých.

Občané se společně podílejí na řízení státu.

Poddanství, občanství

/Otázky a úkoly/

1. Jak byl chápán stát v době poddanství?

2. Komu sloužily úřady, soudy, armáda?

3. Kde neexistuje občanství?

4. Kdo tvoří občanskou společnost?

5. Na čem se podílejí občané?

Datum:

Občanská práva

- Hlasování v referendu-lidové hlasování-umožňuje občanům bezprostředně se podílet na rozhodování o některé důležité záležitosti.
- Volby-ve volbách hlasujeme pro některého kandidáta, který nás zastupuje v zastupitelstvu nebo Parlamentu ČR.
- Právo kandidovat na určitou funkci.
- Vykonávat jakoukoliv veřejnou funkci.
- Můžeme zakládat politické strany.
- Právo na odpor-revoluci.

Občanská práva

/Otázky a úkoly/

1. Co umožňuje občanům hlasování v referendu?

2. Pro koho hlasujeme ve volbách?

3. Kde nás zastupuje?

4. Jaká další čtyři práva má občan?

Datum:

Co můžeme požadovat od státu?

Každý občan je povinně pojištěn podle zákona o nemocenském pojištění.

Má právo na dávky nemocenského pojištění.

Dále je mu poskytována:

podpora při ošetřování člena rodiny.

peněžitá pomoc v mateřství.

důchodové pojištění-dávky starobního důchodu.

důchod-vdovský, vdovecký, sirotčí.

invalidní důchod.

bezplatné vzdělání na státních školách.

Co můžeme požadovat od státu?

/Otázky a úkoly/

1. Podle jakého zákona je každý občan povinně pojištěn?

2. Na co má tedy právo?

3. Jaká podpora je mu poskytnuta, ošetřuje-li člena rodiny?

4. Jaká podpora je poskytnuta těhotným ženám?

5. Co dostávají občané ve starobním důchodu?

6. Na jakých školách je v ČR bezplatné vzdělávání?

Datum:

Co stát požaduje od nás

Občan musí znát a dodržovat naše zákony.

Povinnost platit daně a jiné poplatky.

Prostředky, které stát vynakládá na to, aby jeho občané nestrádali, aby se dokázali vyrovnat s tíživými životními situacemi, aby bylo postaráno o jejich vzdělání a kulturní rozvoj, ale také na zajištění jejich obrany a bezpečnosti nebo zajištění ochrany jejich práv, získává z daní.

Důležitou povinností je povinnost chodit do školy.

Když rodiče nezajistí, aby jejich děti pravidelně chodily do školy, mohou být potrestáni za ohrožování mravní výchovy dítěte.

Nejdůležitější povinnost, kterou občané ČR mají, je stát se vzdělanými, odpovědnými a čestnými lidmi.

Co stát požaduje od nás

/Otázky a úkoly/

1. Co musí občan znát a dodržovat?

2. Co všechno hradí stát z daní?

3. Co je velmi důležitou povinností občanů ČR?

4. Co se stane rodičům, kteří nezajistí pravidelnou docházku do školy?

5. Jaká je nejdůležitější povinnost občanů ČR?

Datum:

Naléhavé otázky

Člověk si potřebuje odpovídat na otázky.

1. Proč je tu tento svět?
2. Proč je tu vesmír?
3. Jak jsem se tu vzal?
4. Co má v lidském životě smysl?

Potřeba zodpovědět si tyto otázky stoupá v těžkých životních situacích-nemoci, osamění, bolesti, zrady.

Toto jsou projevy našeho duchovního života.

Tyto otázky jsou však nezodpověditelné. Můžeme pouze věřit nebo nevěřit.

Náš život je zahalen tajemstvím.

Naléhavé otázky

/Otázky a úkoly/

1. Na jaké otázky si člověk potřebuje odpovídat?

2. Kdy stoupá potřeba zodpovědět si tyto otázky?

3. Jaké jsou to projevy?

4. Jaké jsou tyto otázky?

5. Čím je náš život zahalen?

Datum:

Různé podoby víry

Slovo víra má několik významů.

Může znamenat důvěru.

Znamená i naději nebo naše přání.

Může jít také o slepou víru nebo bezmeznou důvěru.

Máme-li někoho rádi, známe-li ho dobře, vyplatí se vsadit na důvěru.

Víra je i životní přesvědčení o hodnotách života a světa.

Různé podoby víry

/Otázky a úkoly/

1. Jaké významy má slovo víra?

2. Kdy se nám vyplatí vsadit na důvěru?

3. Jaké přesvědčení je víra?

Datum:

Životní přesvědčení, síla víry

Každý z nás má názor na život - životní přesvědčení.

Toto přesvědčení je tvořeno našimi názory na člověka a jeho postavení ve světě, na smysl lidského života, na hodnoty, které považujeme za prvořadě.

Je to i názor na to tajemné, co leží za hranicemi našeho poznání.

Náboženský životní názor je založen na víře, že veškeré trvalé hodnoty zaručuje vyšší božská síla.

Taková víra se však nedá nadiktovat.

Musí být svobodně přijata na základě životních zkušeností a osobního prožitku.

Jen taková víra je pravá, pro kterou jsme ochotni něco obětovat.

Životní přesvědčení, síla víry

/Otázky a úkoly/

1. Co je životní přesvědčení?

2. Čím je toto přesvědčení tvořeno?

3. Co je náboženský životní názor?

4. Dá se víra nadiktovat?

5. Jaká je pravá víra?

Datum:

Náboženská víra

K náboženství se na celém světě hlásí mnoho lidí.

Náboženství patří k lidské kultuře.

Abychom porozuměli kultuře, v níž žijeme, je nutné porozumět i náboženským kořenům.

Nejvýznamnější náboženství jsou judaismus, křesťanství, islám, buddhismus.

Náboženská víra říká, že za vším je Bůh.

Náboženství je vážný osobní vztah člověka k tomu, co ho přesahuje.

Náboženská víra

/Otázky a úkoly/

1. Co patří k lidské kultuře?

2. Čemu je nutné porozumět, chceme-li porozumět kultuře?

3. Jaká jsou nejvýznamnější náboženství?

4. Co říká náboženská víra?

5. Co je náboženství?

Datum:

Náboženství a ateismus

Náboženství provází i ateismus.

Je to světový názor, který vychází z přesvědčení, že Bůh neexistuje.

Náboženství mluví o spasení.

Je to cíl, k němuž člověk touží dojít.

Je to ukončení všeho trápení a nejistot.

Je to i osvobození od smrti.

V hinduismu a buddhismu se mluví o koloběhu převtělování-reinkarnaci.

Svoboda věřit nebo nevěřit je jedním ze základních lidských práv.

Náboženství a ateismus

/Otázky a úkoly/

1. Co je ateismus?

2. Co je spasení?

3. Co je reinkarnace?

4. Ve kterých náboženstvích se mluví o reinkarnaci?

5. Co je jedním ze základních lidských práv?

Datum:

Ohrožená víra

Víra člověku mnoho poskytuje.

Dává mu smysl života. Člověk však často pochybuje.

Pochybnosti jsou součástí našeho života.

Neměly by nás ochromovat v našem úsilí.

Někdy se stane, že člověk zapře svou víru.

Buď z pohodlnosti, nebo ze strachu.

V Bibli se píše, že i nejbližší učedník Kristův-Petr, zapřel ze strachu třikrát Krista.

Petr později zemřel v Římě mučednickou smrtí.

Každý z nás může uklouznout, ale příště bychom měli ze sebe vydat to nejlepší.

Ohrožená víra

/Otázky a úkoly/

1. Co dává víra člověku?

2. Kam by neměly zajít naše pochybnosti?

3. Proč člověk zapře svou víru?

4. Co se píše v Bibli o Petrovi?

Datum:

O tom, proč se lidé berou

Lidé vstupují do manželství, protože je pojí silná pouta lásky, porozumění, vzájemné síly a odpovědnosti.

Tento svazek vytváří jistotu prostředí, ve kterém jsou si žena a muž vzájemnou oporou.

Oba si poskytují i citové zázemí.

Ošetřují se v nemoci.

Společně budují domov a zařízení.

Manželé přivádějí na svět potomky a s láskou o ně pečují.

Manželé vytvářejí přirozený rámec rodinného života.

Ten zajišťuje ty nevhodnější předpoklady pro založení rodiny a výchovu dětí.

Proč se lidé berou

/Otázky a úkoly/

1. Proč lidé vstupují do manželství?

2. Co vytváří tento svazek?

3. Co si oba poskytují?

4. Jak se chovají v nemoci jednoho z nich?

5. Koho přivádí na svět?

6. Co vytváří manželství?

Datum:

Romeo a Julie jdou k oltáři

V ČR mohou uzavřít manželství muž a žena, ne jednotlivci stejného pohlaví.

Oba partneři musí dobrovolně souhlasit se vstupem do manželství.

Nesmí odpovídat oddávajícímu mlčením.

Sňatek se musí uzavírat před orgánem, který je k tomu zákonem určen.

Snoubencům musí být nejméně 18 let.

Ve výjimečných případech 16 let.

Nikdo mladší než 16 let nesmí uzavřít v ČR sňatek.

Snoubenci nesmí trpět vážnou duševní chorobou.

Nesmí být blízcí příbuzní.

Sňatek nesmí uzavřít předkové a potomci.

Sňatek nesmí uzavřít ženatý muž a vdaná žena.

Sňatek lze uzavřít dvoji formou:

civilní a církevní.

Romeo a Julie jdou k oltáři

/Otázky a úkoly/

1. Kdo může v ČR uzavřít manželství?

2. Jak musí odpovědět oddávajícímu?

3. Před kým se musí sňatek uzavírat?

4. Kolik let nejméně musí mít snoubenci?

5. Čím nesmí snoubenci trpět?

6. Kdo nesmí uzavřít sňatek?

7. Jakou formou lze uzavřít sňatek?

Datum:

Mezi manžely

Manželství je rovnoprávný svazek.

Manželé mají stejná práva a povinnosti.

O všech důležitých věcech týkajících se rodinného života rozhodují manželé společně.

Například rozhodnutí o typu školy, na kterou dítě nastoupí.

Oba rodiče se musí osobně starat o své děti, pečovat o společnou domácnost.

Věci, které získají v manželství, jsou jejich společným majetkem.

Manželé mají povinnost být si věrní a pomáhat si.

Toto však na nich nemůže vynucovat stát.

Někdy je třeba řešit neshody rozvodem.

O zrušení manželství rozhoduje soud.

Potom musí dojít k vypořádání společného jmění manželů.

K rozhodnutí, kdo se bude starat o dítě a jakou částkou budou rodiče přispívat na výživu dítěte.

Mezi manžely

/Otázky a úkoly/

1. Co je manželství?

2. Jak rozhodují manželé o důležitých věcech?

3. Kdo se musí starat o děti?

4. Komu patří majetek nabytý v manželství?

5. Kdo musí rozhodnout o tom, že manželství je rozvedeno?

6. Co se musí u rozvodu vyřešit?
